

Datum: 24-08-2018

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ. إِيَّاكَ نَعْبُدُ
وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ...

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ.

DE MOEDER VAN HET BOEK: SŪRA AL-FĀTIḤA

De Qur'ān herbergt een hoofdstuk (*sūra*) dat *umm al-kitāb*, ofwel “de moeder van het boek” wordt genoemd. Dat is het eerste hoofdstuk van de Qur'ān.¹ De Profeet (vznh) heeft ons opgedragen om elk gebed (*ṣalāt*) te beginnen met het opzeggen van dat hoofdstuk.²

Beste broeders!

Het hoofdstuk (*sūra*) waar ik het over heb, is Al-Fātiḥa. De Profeet heeft ons geïnformeerd dat Al-Fātiḥa een communicatie-uiting is tussen Allah en ons. Het eerste wat we doen tijdens het reciteren van Al-Fātiḥa is het lofprijzen van Allah. We zeggen dan **الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ** ofwel: ‘Alle lof komt Allah toe, de Heer der werelden.’ Allah geeft hierop antwoord met **حَمِيدِنِي عَبْدِي**, ofwel: ‘Mijn dienaar heeft mij vereerd.’ Nadat je **الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**, ofwel ‘Hij is de Barmhartige, de Genadevolle’ hebt opgezegd, zegt Allah **أَثْنَى عَلَيَّ عَبْدِي**, ofwel ‘Mijn dienaar heeft mij geprezen.’ Nadat je **مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ**, ofwel ‘Hij is de Heerser van de Dag des Oordeels’ hebt opgezegd, zegt Allah **مَجْدَنِي عَبْدِي**, ofwel ‘Mijn dienaar heeft mij verheerlijkt.’ Kortom, Allah drukt Zijn welbehagen uit na het oplezen van elk vers uit het eerste deel van Al-Fātiḥa. In het tweede deel van Al-Fātiḥa maken we onze wensen kenbaar aan Allah. Nadat je **إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ**, ofwel ‘Wij dienen alleen U en alleen U vragen wij om hulp’ hebt opgezegd, zegt Allah **هَذَا بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ**, ofwel ‘Dit is tussen Mij en Mijn dienaar. Ik zal antwoorden op de wens van Mijn dienaar.’ En nadat je **إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ**, ofwel ‘Leid ons op het rechte pad, het pad van

degenen aan wie U gunsten hebt geschonken, niet van degenen op wie toorn is neergedaald en niet het pad van de dwalenden’ hebt opgezegd, zegt Allah **هَذَا لِعَبْدِي**, oftewel ‘Deze wens van Mijn dienaar blijft niet onbeantwoord. Mijn dienaar krijgt wat hij wil.’³

Beste broeders!

Sūra Al-Fātiḥa is de samenvatting van ons heilige Boek. Daarnaast is Al-Fātiḥa een manifest dat ons levensdoel en de wijsheid (*ḥikma*) van ons bestaan beschrijft. In elk gebed (*ṣalāt*) reciteren we Al-Fātiḥa. Deze *sūra* houdt ons moslimbewustzijn levend. We drukken daarmee de verhevenheid, rechtvaardigheid, barmhartigheid en de eeuwige macht van Allah uit. Ook brengen we dagelijks onze dankbaarheid tot uitdrukking met deze *sūra*. Daarnaast is Al-Fātiḥa een instrument om onze tekortkomingen en onze vergevingswensen te uiten aan Allah. Al-Fātiḥa is een genezing voor onze harten. Bij tegenspoed zoeken we onze heil bij Al-Fātiḥa. Al-Fātiḥa houdt ons vitaal. Het is onze ultieme wegwijzer. Het is een poort waarachter genade (*rahma*) schuilt.

Beste broeders!

Elk vers (*āya*) en zelf elk woord van Al-Fātiḥa verleent ons toegang tot geloofsbesef. Het leert ons hoe de houding en het gedrag van een gelovige (*mu'min*) gestalte krijgt. Het is als het ware een fakkel die onze harten verlicht. Al-Fātiḥa is een samengevat verzoekschrift dat we aan Allah aanreiken. Met het uitspreken van de *basmala* specificeren we aan wie we ons verzoek richten. Met lofprijzing (*ḥamd*) verheerlijken we Allah. Uit de namen *Rahmān* (de Barmhartige) en *Rahīm* (de Genadevolle) putten we hoop. We bewegen ons tussen hoop en vrees, aangezien we op de Dag des Oordeels rekenschap zullen afleggen. Allah is te allen tijde een veilige haven voor ons. Hij is Enige aanbiddingswaardige en de Enige met eeuwige macht. Wederom is Allah de Enige Die ons op het rechte pad kan leiden, ons kan beschermen tegen Zijn bestraffing en ons kan doen proeven van Zijn eeuwige zegeningen. O Allah! Scheidt ons niet van de waarheden van Al-Fātiḥa! Overspoel ons met de zegeningen (*ni'ma*) van Al-Fātiḥa! Laat ons behoren tot degenen die massaal Al-Fātiḥa reciteren en dit laten weerspiegelen in hun houding en gedrag! *Āmīn*.

Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland

¹ Al-Fātiḥa, 1: 1-7.

² Al-Bukhārī, Adhān, 95.

³ Al-Muslim, Ṣalāt, 38.